

Krónika

1. Új év küszöbén.

Ennél a határkőnél szükségesnek tartottuk néhány pillanatra megállani.

Az 1935-ös évszám emlékezetes lesz a magyar erdőgazdaságra, hiszen ennek az évnek a folyamán iktatta a törvényhozás a magyar törvénykönyvbe IV. t.-c. gyanánt az erdőtörvényt.

Több évtizedes kívánság és közel másfél évtizedes változó sorsú küzdelem eredménye ez az alkotás, amely sok tekintetben új mesgyéket hivatott megszabni a magyar erdőgazdaság életében.

Bizonyos meghatottsággal állunk a küzdelem záróköve mellett, hiszen sok kartársunk, akiknek az alapvető munkában jelentős részük volt, ma már nincs az élők között.

Ugy véljük, kötelességet teljesítünk akkor, amikor ez alkalommal újból hálásan emlékezünk meg a nagyokról, akik az első erdőtörvény megalkotásával mindenesetre a mostaninál is súlyosabb küzdelmek árán vetették meg azt az alapot, amelyen fölépülhetett és kifejlődhetett a mai gazdasági rend.

De ugyancsak hálával és kegyelettel kell megemlékeznünk a magyar erdőgazdaságnak azokról az ezrekre rúgó névtelen katonáiról, akiknek a szívós munkája, veritékes küzdelme érlelte meg a helyzetet és a közvéleményt odáig, hogy a jól megalapozott épületre újabb emeletet tudtunk állítani.

De nem szabad fukarkodnunk az elismeréssel azokkal szemben sem, akiknek ebben az emeletráépítésben részük volt, mert hiszen csak az ebben gyökerező intézkedések fogják lehetővé tenni azt, hogy a magyar erdőgazdaság a változott idők által

megszabott sokkal fokozottabb kötelezettségeknek meg tudjon felelni.

Mellőzzük a nevek fesorolását és egyetemlegesen rójuk le a szaksajtó és az érdekeltségek háláját valamennyiükkel szemben.

Ezen a nagy és eléggé alig méltányolható vívmányon kívül bizonyos mértékig szemlét akarunk tartani az erdőgazdaság mult évi eredményei felett.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a másik súlyos kérdés, az Alföld-fásítás terén is számottevő javulást hozott az elmúlt esztendő.

Évek óta hangoztattuk, hogy ez a kérdés már nem szakkérdés, hanem pénzkérdés.

Nem szakkérdés, mert hiszen egyrésről a teendők tudományos és szakszerű megalapozása úgyszólván teljesen kész, a keresztülvitel módozataira nézve is alig van eltérés a szakemberek között, másrésről ma már a köztudatban is benne van, hogy az egész törekvés nemzetgazdasági jelentősége és hatása messze túlnő a tisztán erdőgazdasági érdekek keretein.

Hiszzen az ország legnagyobb tekintélye, maga a Kormányzó Úr őfőméltósága hangoztatta több alkalommal az egész akció nagy, nemzeti fontosságát.

Örömmel kell ezért megállapítanunk, hogy az eddig felmerült pénzügyi akadályok jórésze is elhárult az eredményes munka útjából akkor, amikor a kormányzat az eddigit messze túlhaladó hitelösszeget biztosított az akció céljaira.

Ha a pénzügyi gazdaság eredményeit is figyelembe kívánjuk venni, ezeket már nem mondhatjuk annyira rózsásaknak.

Az Államvasutak nagyobb tapfaszükséglete, a valamennyire mégis megindult építkezési tevékenység az év második felében a műfaválasztékok számottevő áremelkedését eredményezte.

Vannak választékaink, amelyeknél ez az áremelkedés megközelíti, sőt meg is haladja a 30%-ot.

Ha figyelembe vesszük azt, hogy a fát nagyobb mennyiségben exportáló államok érdekeltségei a használatok számottevő csökkentése mellett magasabb árakat állapítottak meg, hogy a nálunk engedélyezett rendkívüli használatok mértéke erre a

termelési idényre már jelentősen lecsökkent s így a belső műfa-termelés is apadt: nagyon valószínűnek kell tartanunk, hogy ez az áremelkedés meglehetősen állandó lesz.

Nem ilyen kedvező a helyzetünk az ország fatermésének sokkal nagyobb százalékát kitevő tűzifa tekintetében.

Az elmúlt igen enyhe telet ebben az évben is igen enyhe időjárás követte. Az általános pénztelenség sem enyhült valami nagyon. Így azután a tűzifaforgalom nem mutat és nem mutatott emelkedő irányzatot, sőt mivel az 1934. év első hónapjainak meglehetősen hideg időjárása is elmaradt, a forgalom még valamivel a múlt évi alá esett vissza.

A vasúton és hajón való szállítás nélkül történt felhasználásra adataink nincsenek s az 1935. évi szállítások eredményei sem teljesen pontosak még, mégis tájékozásul idecsatoljuk az elmúlt évben havonta befutott ellenőrzőszelvényekről összeállított kimutatást, úgy a belföldi, mint a külföldi fára vonatkoztatva.

Kimutatás

az 1935. évben belföldi fáról beérkezett ellenőrző szelvényekről.

		Budapest	Egyéb	Összesen
1935.	I.	5.284.5	3.716.5	9.001.0
1935.	II.	4.149.5	2.715.0	6.864.5
1935.	III.	2.686.0	1.933.0	4.619.0
1935.	IV.	2.675.0	1.503.5	4.178.5
1935.	V.	3.403.0	2.135.5	5.538.5
1935.	VI.	2.712.5	2.688.5	5.401.0
1935.	VII.	4.807.0	5.716.0	10.523.0
1935.	VIII.	4.841.0	6.471.0	11.312.0
1935.	IX.	6.017.5	5.733.5	11.751.0
1935.	X.	11.279.0	8.178.0	19.457.0
1935.	XI.	6.949.5	5.537.5	12.487.0
1935.	XII.	4.625.0	3.564.0	8.189.0
1935. évben összesen :		59.429.5	49.892.0	109.321.5

az 1935. évben külföldi fáról beérkezett ellenőrző szelvényekről.

	Budapest	Egyéb	Összesen
1935. I.	583.5	653.0	1.236.5
1935. II.	—	552.0	552.0
1935. III.	23.5	1.660.0	1.683.5
1935. IV.	79.5	64.5	144.0
1935. V.	336.5	391.5	728.0
1935. VI.	88.0	366.0	454.0
1935. VII.	340.5	718.0	1.058.5
1935. VIII.	302.0	930.0	1.232.0
1935. IX.	91.5	1.540.0	1.631.5
1935. X.	427.5	2.330.5	2.758.0
1935. XI.	340.0	1.572.5	1.912.5
1935. XII.	180.0	501.5	681.5
1935. évben összesen:	2.792.5	11.279.5	14.072.0

Ha az eredményeket összegezzük, belföldi és külföldi fában összesen a budapesti körzetre 62.222, a vidékre 61.171.5 vasúti kocsirakományról futottak be az ellenőrző szelvények, ami összesen 123.393.5 vasúti kocsirakomány forgalomnak felel meg.

Ebbe a mennyiségbe nincs beszámítva az a kb. 4—5.000 vasúti kocsirakományra becsülhető külföldi tűzifa, ami a határmenti forgalomban szállítási igazolvány és behozatali engedély nélkül jutott el a vidéki fogyasztókhoz.

Az utolsó évnegyed forgalmát a múlt év utolsó évnegyedével összehasonlítva, a következő adatokhoz jutunk:

Az elmúlt év utolsó évnegyedében beérkezett a belföldi fáról 21.707 vagon budapesti, 16.019.5 vagon vidéki, összesen 37.726.5 vagonra vonatkozó szállítási igazolvány a belföldi fáról.

A külföldi fáról pedig 1055 vagon budapesti, 2972 vidéki, összesen 4027 vagonra szóló ellenőrző szelvény.

Ez év utolsó három hónapjában befutott a belföldi fából 22.853.5 budapesti és 17.279.5 vagon vidéki, összesen 40.133 vasúti kocsirakományra vonatkozó ellenőrző szelvény. A külföldi fából pedig 947.5 vagon budapesti, 4404.5 vidéki, összesen 5352 vasúti kocsirakományra vonatkozó ellenőrző szelvény.

Végeredményében tehát az 1935. év utolsó negyedében az 1934. év utolsó negyedével szemben a belföldi tűzifa forgalmában mintegy 2400, a külföldi tűzifa forgalmában pedig közel 1300 vagónos emelkedés mutatkozik.

Az 1934—35. évi termelésből bejelentett tűzifamennyiség az időközben helyi forgalomra átírt tételek levonásával valamivel meghaladja a 161.000 vasúti kocsirakományt.

Ha a készlethiányok a múlt évinek megfelelő mennyiségben fognak ennek a termelésnek az elszámolásánál jelentkezni, akkor a tényleges mennyiséget 140.000—150.000 vasúti kocsirakományra tehetjük.

Ebből december hó végéig kb. 56.000 vagonra adtuk ki köz- és magánszállításra a szállítási igazolványokat, a visszamaradó készlet tehát meghaladja a 90.000 vasúti kocsirakományt.

Mindenesetre olyan számadat, amelyik felett nem lehet egyszerűen átsiklani.

Ha a belföldi szállítások múlt évi mértékét vesszük a számítás alapjául, akkor ez a készlet — azonos mértékű fabehozatal esetén — október hó végéig, a külföldi tűzifabehozatal teljes beszüntetése esetén pedig szeptember hó végéig fedezi az ország tüzelőanyag-szükségletét.

Pedig ezenkívül számolnunk kell azzal, hogy a friss termelésből származó romlandó választékokat (vékony dorong, bükk és gyertyán dorong), valamint a teljesen különleges célokra szolgáló hántott fát ennél az időpontnál korábban is piacra kell bocsátani, sőt egyes közszükségletek céljaira piacra kell engednünk a friss termelésű egyéb tűzifa egy részét is.

Feltétlenül érdemes gondolkozni már most azon, vajjon ilyen jelentős készletmaradvány mellett indokolt lesz-e a friss termelésű tűzifa szállításának korábban leendő megkezdését sürgetni, mert azt már tapasztalatból tudjuk, hogy mihelyest a friss tűzifa piacra kerül, a száraz fa elhelyezése jelentékenyen nagyobb nehézségekbe ütközik.

Ugyancsak gondolkozóba kell esnünk afelett is, vajjon mi történik a tűzifaárakkal, ha a készletben lévő 1934—35. téli

termelésű nagymennyiségű tüzifából még a mostaninál is nagyobb tételt engedünk piacra.

A magunk részéről már így is aggodalommal látjuk azt, hogy az enyhe időjárás mellett több mint 40.000 vasúti kocsi-rakomány belföldi tüzifára van meg a szállítási lehetőség akkor, amikor a január hónap időjárása — legalább is ezideig — jóval enyhébb a tavalyinál.

Mindenesetre megnyugtatólag hat valamennyire az az eddigi tapasztalatunk, hogy az 1935—36. évi termelésből jóval kisebb mennyiségek fognak előreláthatólag piacra kerülni s így felhasználásuk esetleges kitolódása remélhetőleg nem fogja akadályozni azt, hogy az 1937. év folyamán a most termelendő tüzifa is teljes mennyiségében értékesíthető legyen.

A jövedelmező termelés biztosítása érdekében feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy a termelők és kereskedők mindeme nehézségek dacára, tartsanak ki a mai árak mellett. A tavasszal újból tárgyalásra kerülő külföldi szerződésekbe beveendő kontingensek megállapításánál pedig a jelentős készletmaradványt igen melegen ajánljuk az intéző körök figyelmébe.

2. A hűség-nyilatkozat.

Arról a nyilatkozatról van szó, amelyet a kedvezményes tüzifaszállítás ellenértékeképpen az Államvasutak követelnek minden egyes termelőtől.

Olvasóink tájékoztatása céljából teljes szövegében közöljük a kereskedelemügyi miniszter úrnak ebben a kérdésben egyesületünkhöz intézett leiratát. (l. hivatalos közlemények között).

Csak röviden akarunk a leirat egyik-másik kitételével foglalkozni.

Számadatokkal tudjuk igazolni azt, hogy a szállítási igazolvány-rendszer, az igazolványok ki nem szolgáltatása egyetlen esetben sem voltak akadályai a tüzifa vasútiállításának, mert minden hónapban 25—30.000 darab fel nem használt igazolvány állott részben a kirendeltségnél, részben már a termelők kezén rendelkezésre.

Nem ezek az okok tehát, hanem a kereslet hiánya s a fel-

vevő képesség csökkenése, valamint az enyhe időjárás voltak az okai a tüzifa-szállítmányok mennyiségi megapadásának.

Meggyőződésünk az, hogy a bányák házitüzelési szénben jelentkező forgalma is csökkenő irányzatot mutat ugyanezekből az okokból.

Ami azután az igazolványok késői kézbesítését illeti, itt csak két adatra hivatkozhatunk.

Minden olyan miniszteri rendelkezés, amelyik igazolványkiadásra vonatkozik, még a beérkezés napján postára lesz adva az összes készletbejelentők címére.

Minden befutó és teljesíthető igénylés legkésőbb 24 órán belül ki van elégitve és postára adva.

Ilyen adminisztráció mellett pedig — úgy véljük — senki- nek nincs joga késői kézbesítésről beszélni.

A miniszteri leirat későbbi részéből megnyugvással vesz- szük tudomásul azt, hogy az 1., 2. és 3. pontok alatt felsorolt szállítások tekintetében a miniszter úr is megadta a felmentést az erdőbirtokosok és termelőknek.

Nem értjük azonban azt, hogy ha a miniszter úr kijelenti, hogy ezeknek a kérelmeknek a teljesítésével eleget tett az erdő- birtokosok kívánságainak, miért kell akkor a birtokosnak a felmentést az Államvasútnál újból „kérelmezni”?

Véleményünk szerint emellett a miniszteri döntés mellett nincs kérelmezésről szó, hanem a kísérő levélben a miniszter úr leiratára való hivatkozással, az erdőbirtokosnak vagy termelő- nek egyszerűen a MÁV tudomására kell hoznia azt, hogy bár a nyilatkozatot az Államvasút előírásainak megfelelően aláírta, fenntartja a jogát arra, hogy az ebben a leiratban minden erdőbirtokos részére biztosított kivételes szállítmányokat továbbra is tengelyen bonyolíthassa le.

Ezúton is felhívjuk tehát az érdekeltek figyelmét arra, hogy a kísérő levélnek az Államvasút részére való megküldését a miniszteri leiratra való utalással el ne mulasszák.

3. Egy kis figyelmeztetés.

Elég sokszor megállapítottuk már azt az sajnálatos körülményt, hogy amikor egy-egy közös cél eléréséről van szó, erdő-

mérnök kollégáink vagy egyéb egyesületi tagjaink minden kérés dacára sem hajlandók az önkéntes adatszolgáltatásra.

Annál sajnálatosabb ez a tény, mert pl. a külföldi szaklapokban majdnem minden lapszámban találhatunk igen értékes, az érdekeltség által szolgáltatott efféle adatokat.

Két szomorú példánk van erre vonatkozólag.

Ez év tavaszán azzal a kérelemmel fordultunk szakközönsegünkhöz, hogy a késői fagyok által okozott károokra vonatkozó megfigyeléseiket közöljék velünk.

Megállapíthatjuk, hogy az azóta eltelt több mint egy fél év alatt két uradalomtól kaptunk összesen négy tájékoztató értesítést s így egyáltalán nincs módunkban még csak megközelítő képet sem nyerni és nyújtani a fagy által a magyar erdőgazdaságban okozott károkról.

Felhozzuk a másik példát is.

Két hónappal ezelőtt Fekete Zoltán műegyetemi tanár kar-társunk, aki rég érzett hiányok pótlására nagy buzgalommal, hozzáértéssel és szakszeretettel állítja össze a Csonkaországra vonatkozó fatermési táblákat, a lap hasábjain nyílt kérelemmel fordult a kollégákhoz, hogy az akácerdőkre vonatkozólag szer-zett bizonyos tapasztalataikról éppen a munka pontossága és használhatósága érdekében tájékoztassák őt.

Sajnálattal kell megállapítanunk a Tanár úr leveléből azt, hogy ennek a kérelemnek mindössze egy nyugdíjas kollégánk felelt meg.

Egy újabb bizonyosága annak, hogy panaszkodni, kritizálni, kifogásolni tudunk, de ahol arról van szó, hogy az eredmény elérése érdekében bármilyen csekély munkát teljesítsünk, ott már megszűnik a szakszeretet, megszűnik a kollégialitás és összetartás.

Annál szomorúbb jelenség, mert minden fejlődésnek csak az lehet az alapja, ha mindenki, aki a gyakorlat szempontjából bármilyen csekély jelentőségűnek látszó, de mégis értéket jelentő tapasztalatot szerzett, iparkodik ezt közkincsé tenni.

Mert ha minden kollégánknak teljesen újra kell kezdeni a gyakorlati tapasztalatok iskoláját és semmiben sem támaszkodhatik az elődök vagy a kortársak ismeretére, akkor a csiga hala-

dása gyorsvonati sebesség lesz a magyar erdőgazdaság fejlődésének iramához képest.

Ne vegyék rossznéven, gyakorlatban működő kollégáink ezt a már több ízben elhangzott panaszt.

Vagy ha már az igazság mindenféleképpen fáj, akkor legalább vonják le belőle a következtetéseket és ki egy téglával, ki egy kanál vakolattal segítsenek építeni azt az épületet, amelyiknek a felemelésén és tető alá hozásán nem olyan túlságosan sok törekvő kollégánk nemcsak hivatásból, de szakszeretetből is olyan odaadóan fáradozik.

